

Borurin settur í um trýggjar mánaðir:

Samfelagið brynjar seg til

Umboð fyri Statoilsamtakið við Rúna Hansen á odda og umboð fyri Jarðfeingi við Sigurð í Jákupsstovu á odda fegnast um, at umsóknin nú er komin undir land. Hetta má samtíðis sigast at vera fyrsta stóra hendingin, síðani stovnurin skifti navn til Jarðfeingi

Mynd Jens K Vang.

Mikudagin lat Statoilsamtakið inn til Jarðfeingi fyrstu umsóknina nakrantíð at bora inni á basaltinum á føroyska landgrunninum. Sigurð í Jákupsstovu, stjóri er fegin, nú tað er komið so langt. Hann er eisini spentur men heldur ikki, at talan verður um eina "alt ella einki" boring, tí tað at borað verður gjøgnum basalt fyrri fyrstu ferð er í sær sjálvum ein stórhending, sum fer at geva týðandi upplýsingar um undirgrundina sum heild, og tað kann koma framtíðar leiting til góða

BRUGDUBORINGIN

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

Vegamótini í føroysku oljutilgondini hava verið mong seinastu árin. Og enn eitt týðandi vegamót var hendingin í Jarðfeingi, sum er føroyska oljufyriritingin, mikudagin 15. mars. Tá lótu umboð fyri Statoilsamtakið, ið bora skal á landgrunninum í summar, inn endaligu umsóknina við hópi av skjølum, sum fylltu upp í fleiri erskjur. Sambært oljulúggávuni skulu oljufeløg, sum ætla at bora á landgrunninum, lata inn umsókn í seinasta lagi trýggjar mánaðir, áðrenn borurin ætlandi skal setast í undirgrundina. Og ætlanin er at seta borin í Brugduna, sum økið borað verður til eitur, um tann 15. juli.

Tað var Rúni Hansen, stjóri á Statoil Exploration Faroes, sum saman við fleiri

av sínum fólki handaði Sigurði í Jákupsstovu, stjóra á Jarðfeingi, umsóknina. Og tað er einki yvir at dylja, at tað vóru tveir fegnir stjórar, sum tóku í hondina á hvørjum øðrum henda søguliga dag. Hóast tað hevur verið sera sera trupult at fáa fatur í boripalli, so hava tey hjá Statoil gjørt sær stóran ómak fyri at ganga ynksinum hjá føroysku oljuyndugleikunum á møti, eitt ynksi um at borað verður í ár, soleiðis at steðgurin í borivirkseminum ikki gerst alt ov drúgvur. Hetta sær nú loksins út til at fara at eydnast.

Spentir

Tað er eisini ein glaður Sigurð í Jákupsstovu, sum úttalar seg til Vinnusíðurnar í Sosialinum aftaná hesa hending. – Vit eru sera spent undan júst hesi boring, tí hon verður inni á basaltinum. Nú

verður so farið at hyggja nærri at umsóknini og til tess hava vit nógv góð fólk í húsinum og ráðgevar uttan fyri eisini.

Tað, sum umræður, er at fáa eina boring, sum lýkur øll krøv. Tað skulu so fólkini hjá Jarðfeingi og fyrstøðufelagnum Statoil vera við til at tryggja. Sjálvur ivast Sigurð í Jákupsstovu ikki í, at talan er um eina væl úr hondum greidda umsókn, men tað er so teirra uppgávu at fyrihalda seg til hana og tryggja, at hon gongur mongu krøvunum til heilsu, trygd, umhvørvi og onnur viðurskipti á møti. Alt skal vera 100% í lagi og eftir bókinu, áðrenn borurin verður settur í.

Meiri kunnleika

Hetta verður so fyrstu ferð, at tað verður borað so langt inni á landgrunninum og á basaltinum. Tað er so ein

eyka avbjóðing. Stjórin á Jarðfeingi sigur víðari, at komandi boring fer vónandi at geva okkum nógvi meiri kunnleika til, hvat er undir basaltinum. Hetta er so fyrstu ferð nakrantíð, at tann møguleikin verður kannaður, og nettupp tí kann brunnurin fáa stóran týðning fyrri framtíðar leiting á føroyaøkinum sum heild.

Tað er tí heldur einki at ivast í, at umheimurin, bæði tey oljufeløg, sum fylgja gongdini á Føroyaøkinum og tey, sum arbeiða við at loysa basaltspurninginum sum heild, hava stóran áhuga í júst hesi boringini.

Tað er greitt, at nú umsókn er latin inn til at bora í summar, so setir hetta eisini nógvar ringar í vatnið. Oljufeløgini hava bundið seg til at brúka føroyskar vørur og tenastur í tann mun tær eru kappingarførar og síðani eru eisini krøv til føroyskan keikant og flogvøll. Í hesum

sambandi fer tí at vera nógv virkseimi bæði í Runavík og í Vágum komandi hálva árið.

Ikki "knald eller fald"

Vit spurdu um komandi boringin kann merkja "knald eller fald" fyrri føroyska oljuleiting!

– Tað haldi eg ikki man kann siga. Vit uppliva sjálvandi somu gongdina, har fólk hava ovurstórar vónir til tað, sum fer at henda, og svara úrlitini ikki til hesar vónir, so verða tey skuffað. Men í mínum hugaheimi er tað greitt, at henda boringin verður ein succes, um vit bara klára at bora gjøgnum basaltid og fáa upplýsingar um, hvat liggur undir basaltinum. Tað hjálpir okkum at koma víðari. Vit skulu so heldur ikki gloyma, at júst í hesum sambandinum tosa vit bara um eitt prospekt, eitt øki,

spennandi oljuboring

Føroyskt basalt í altjóða vísindatíðarriti

Í 2003 vórðu seismiskar kanningar gjørdar á Glyvursnesi í Havn sum liður í SeiFaBa áttakinum. Hesar kanningarnar eru týðandi íkast til at loysa basaltknútin. Tey fyrstu úrslitini eru nú almanna-kunngjørd í altjóða vísindatíðarriti skrivar heimasíðan hjá Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum

BASALT

Heimasíðan vísir á, at í 2003 vórðu seismiskar kanningar gjørdar á Gly-

ursnesi í Havn sum liður basaltphysics.net "SeiFaBa áttakinum. Málið var at kanna útbreiðsluna av seismiskum bylgjum í einum øki har teir seismisku eginleikarnir av basaltflánum eru rættliga væl kendir.

Fýra ymskir hættir vóru nýttir at innsavna dátur á Glyvursnesi. Seismikkur varð skotin á landi við dynamitti og á sjónum við einari 'airgun'. Lurttól vóru á sjónum, sonevndir 'streamari', og á landi við 80 sonevndum 'geophonum'. Av hesum visti airgun-geophone upptøkúráttur seg at vera nógv tann besti, tá ið viðvíkur signal-óljóðslutfallinum.

Mátangar vórðu eisini gjørdar í einum 700 metrar djúpum boriholi á Glyvursnesi. Úrslit frá hesum bori-

holi, saman við úrslitum úr einum boriholi í Vestmanna og einum í Lopra, eru nýtt til at gera ein frymil fyri basaltfláirnar til at eftirlíkna hvussu seismiskar bylgjur ferðast gjøgnum fláirnar.

Tjúkkin av Miðflánum broytist

Úrslitini vísa, at tað er ein stór broyting í tjúkdini av Miðflánum tvørtur um landi. Í Vestmanna eru tær o.u. 1400 m tjúkkar; tær tynnst so eystureftur og eru o.u. 1050 m tjúkkar á Glyvursnesi.

Í greinini verður víst, at til ber at eyðmerkja basaltformatiónir (t.d. Miðfláir) beinleiðis út frá seismiskum dátum við at nýta samansetta tíðar-frekvens greining

Eisini vísa úrslitini, at eginleikarnir hjá tí seis-

miska signalinum frá Miðflánum er munandi øðrvísi enn signalini frá Ovaru- og Niðaruflánum: Høvundarnir leggja hesar eginleikar til, at basaltfláirnar í Miðflánum eru munandi tynnri, umleið 10 ferðir, enn fláirnar í Ovaru- og Niðaruflánum.

Staðið fyri kanningunum og greininu hava Uni K. Petersen, Ph.d-lesandi, og Morten Sparre Andersen, professari, á Náttúruvísindadeildini, saman við R. S. White professara á University of Cambridge, umframt aðrar luttakarar í SeiFaBa bólkinum. Verkatlanin er figgjað av www.sindri.fo Sindri bólkinum.

Greinin stóð í tíðarritinum www.firstbreak.nl First Break.

har mett verður at olja finst. Vit hava mong onnur prospekt á landgrunnum, har vónir eru til at finna olju, og tí er ikki rætt at siga, at úrslitið av hesi boringini er altavgerandi fyri framtíðina. Sigurð í Jákupsstovu heldur tí, at vit øll eiga at ansa eftir ikki at skrúva vónirnar alt ov nógv upp men heldur siggja hesa komandi boringina sum ein part av eini framtíðar tilgongd.

Tað verður so eisini boraður ein annar brunnur inni á basaltinum í 2007. Tá er tað oljurisin BP, sum stendur fyri boringini.

Umsóknin at bora inni á basaltinum í summar fyllur upp í fleiri papperskjur. Her koma Statoilfólk á gátt í Jarðfeingi við spennandi umsóknini

Mynd Jens K Vang